

Prevenција: Najbolji ja – mentorski program sa svrhom selektivne prevencije ovisnosti

Provoditelj: Centar za nestalu i zlostavljano djecu

Godina provedbe: 2017

Kratki opis programa

„Najbolji ja“ vođen je idejom o osnaživanju i unaprjeđenju socijalne kompetencije mlade osobe kroz primjenu novih vještina i znanja u životu te odabir zdravih životnih stilova koji isključuju konzumaciju sredstava ovisnosti. Edukativnim aktivnostima povećat ćemo znanja volontera-mentora te stručnjaka, kao i njihove kompetencije za rad s mladima smještenim u institucije koji su rizična skupina samim izdvajanjem iz vlastite obitelji. Kroz aktivnosti projekta volonteri-mentori će usvojiti nove kompetencije i metode rada i na taj način kroz direktnu primjenu kod korisnika potaknuti osobne naivne borbe protiv ovisnosti.

Sažetak programa

Opis i cilj projekta Najbolji ja je prevencija svih oblika ovisnosti kod djece i mladih s problemima u ponašanju ili u rizičnom socijalnom okruženju kroz uključivanje u mentorski program.

Projektom aktivnostima obuhvaćeni su korisnici poludnevni boravaka Centra za nestalu i zlostavljano djecu i korisnici Doma za odgoj djece i mladeži Osijek, odnosno djeca i mladi u riziku i s problemima u ponašanju, zatim stručni djelatnici u partnerskim organizacijama koji će koordinirati rad volontera-mentora i djece, volonteri-mentori koji će biti educirani za provođenje mentorskog programa i individualnog treninga socijalnih vještina, građani i građanke, volonteri te akademska zajednica.

1. Županije provedbe

Brodsko-posavska, Osječko-baranjska, Požeško-slavonska, Virovitičko-podravska, Vukovarsko-srijemska

2. Datum početka i završetka programa

Datum početka: 01.09.2017

Datum završetka: 01.09.2018

3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici

da

4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)

Dom za odgoj djece i mladeži Osijek; Volonterski centar Osijek

5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provođenju istog ili sličnih programa

Mjesto provedbe programa: /

Godina u kojoj se program provodio: /

Broj obuhvaćenih korisnika: /

6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora

Izvor programa: Originalni program

Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet: /

7. Razina preventivnih intervencija

Selektivna

8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren

Zajednica

9. Rizici i zaštitni imbenici na koje program cilja

Rizici imbenici: Rano agresivno ponašanje, nedostatan roditeljski nadzor, druženje s vršnjacima koji koriste sredstva ovisnosti, dostupnost droga u zajednici i siromaštvo

Zaštitni imbenici: Kontrola impulsa, roditeljski nadzor, akademsku kompetentnost vršnjaka.

Razvijanje i jačanje socijalnih vještina, razvijanje stavova protiv zlouporabe sredstava ovisnosti, poticanje odabira zdravih životnih stilova.

10. Procjena potreba

Način provedbe: Kroz rad Savjetovališta za djecu, mlade i obitelji, provode se tretmani u poludnevnom boravku i provođenje projekata „Prevenција po mjeri mladih“ (2017.), „Znanjem protiv ovisnosti“ (2016.) i „Okreni leđa ovisnosti“ (2014.) često smo se susretali s mladima koji konzumiraju sredstva ovisnosti (najčešće marihuanu i sintetske kanabinoide). Povratne informacije od mladih-sudionika u projektima ili korisnika CNZD-a govore nam da bitnim i učinkovitim u prevenciji ovisnog ponašanja smatraju uključivanje u različite sadržaje kao što je ples, gluma, pjevanje, igranje, sport, kuglanje, karting, kino i sl. Također navode uključivanje u volontiranje. Smatraju da se ovisnost može prevenirati metodama kao što su edukacije, razgovori, anonimne ankete, promotivne aktivnosti poput izrade videospotova te organiziranja aktivnosti kao što su izleti, kampiranja i druga organizirana druženja. Druženje s prijateljima i manje provođenja vremena na internetu smatraju također važnim čimbenicima (Priručnik „Trening socijalnih vještina u prevenciji ovisnosti“, 2016.). Centar ima iskustvo provođenja mentorskih programa „Postani mi legos“ i „Postali smo legosi, postani i ti“ kroz koje se djecu i mlade uključivalo u različite aktivnosti zajedno s njihovim mentorima-volonterima kako bi na kvalitetan način provodili slobodno vrijeme, a povratne informacije uključeni su bile vrlo izrazito pozitivne te je utvrđeno da ovakvih sadržaja nedostaje u lokalnoj zajednici. Kroz provođenje fokus grupa (2015.) u sklopu aktivnosti drugog projekta prepoznali smo potrebu za osnaživanjem mladih putem unaprjeđenja socijalnih vještina i edukacije o štetnosti zloupotrebe sredstava ovisnosti. Provođenjem istraživanja o bjegovima mladih iz institucionalnog smještaja dobili smo podatak da 30% mladih koji bježe iz institucija to čine kako bi konzumirali opojna sredstva. Mladi koji su smješteni u institucije često posežu za opijatima od svojih vršnjaka iz redovne populacije što ukazuje na potrebu za ulaganjem dodatnih napora za prevenciju konzumacije sredstava ovisnosti kod mladih smještenih u institucije.

Očekivani rezultati: 1. Projektom se doprinijelo prevenciji ovisnosti i upuštanja u rizika ponašanja kod djece i mladih unaprjeđenjem njihovih socijalnih vještina i strukturiranjem slobodnog vremena kroz uključivanje u mentorski program 2. Unaprjeđenje znanja djece i mladih, volontera i stručnjaka o učinkovitim metodama prevencije ovisnosti te informiranje javnosti o problemima ovisnosti i zdravim načinima života

11. Trajanje programa

Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: 52

12. Ciljevi programa

Opći: Prevencija svih oblika ovisnosti kod djece i mladih s problemima u ponašanju ili u rizikom socijalnom okruženju kroz uključivanje u mentorski program.

Specifični: 1. Razvijanje socijalnih vještina te podržavanje kvalitetnog i strukturiranog provođenja slobodnog vremena radi prevencije ovisnosti i upuštanja u rizika ponašanja kod djece i mladih kroz uključivanje u mentorski program

2. Unaprjeđenje znanja djece i mladih, volontera i stručnjaka o učinkovitim metodama prevencije ovisnosti te informiranje javnosti o problemima ovisnosti i zdravim načinima života

13. Ciljana skupina

Osnovna škola, Srednja škola

14. Korisnici programa

Opis korisnika: Projektnim aktivnostima obuhvaćeni su korisnici poludnevnih boravaka Centra za nestalu i zlostavljano djecu i korisnici Doma za odgoj djece i mladeži Osijek, odnosno djeca i mladi u riziku i s problemima u ponašanju, zatim stručni djelatnici u partnerskim organizacijama koji će koordinirati rad volontera-mentora i djece, volonteri-mentori koji će biti educirani za provođenje mentorskog programa i individualnog treninga socijalnih vještina, građani i građanke, volonteri te akademska zajednica

Broj korisnika na godišnjoj bazi: 30

15. Metode korištene u programu

Radionica, Medijska kampanja, mentorski program

16. Program je evaluiran

da

17. Vrsta provedene evaluacije

Da - Evaluacija procesa i uinka

18. Metoda evaluacije

Procesna evaluacija programa redovito se provodi i pokazatelj uspješnosti mentorskog programa sa svrhom prevencije ovisnosti i provedenih aktivnosti, a nakon što sudionici prođu u trening socijalnih vještina unutar ovog programa, slijedi primjena upitnika o razvijenosti socijalnih vještina korisnika (mjeriti će se postignuti pozitivni pomaci u odnosu na početnu procjenu potreba). Kvantitativna evaluacija će se provesti temeljem sljedećih indikatora: broj sudionika pojedinih aktivnosti i broj provedenih aktivnosti, evaluacije sudionika radionica i edukacija, upitnik za procjenu socijalnih vještina nakon provođenja mentorskog programa, broj podijeljenih letaka i promotivnih materijala na obilježavanju bitnih datuma za borbu protiv ovisnosti, broj pregleda promotivnih materijala i broj preuzetih Interaktivnih radnih bilježnica s radionicama s web stranice Centra. Kvalitativna evaluacija provesti će se sljedećim indikatorima: procjena zadovoljstva sudionika s pojedinom aktivnosti, primjedbe i prijedlozi putem evaluacijskih upitnika. Vanjska evaluacija mjeriti će postignute promjene u razvijenosti socijalnih vještina i stečena znanja o štetnosti ovisnosti i ponašanjima koja su rizična za pojavu ovisnosti, zadovoljstvo mentora provedenom edukacijom, posjećenost web stranice projekta, preuzimanje radnih materijala.

19. Evaluatori

Unutarnji i vanjski

20. Najvažniji rezultati evaluacije

1. razvijenije socijalne vještine djece i mladih u rizičnim socijalnim okruženjima i kvalitetno ispunjeno slobodno vrijeme
2. unaprijeđeno znanje djece i mladih, volontera i stručnjaka o problemu ovisnosti i načinima prevencije
3. senzibilizirana javnost želi se volonterski uključiti u aktivnosti prevencije ovisnosti u lokalnoj zajednici kroz mentorski program
4. broj djece i mladih uključenih u mentorski program je stabilan (nema opadanja sudionika tijekom vremena)
5. broj volontera na edukativnim radionicama i teambuildingu je stabilan
6. usvojena znanja kroz redovno korištenje Interaktivne radne bilježnice za mentore i korisnike
7. završni upitnik pokazuje poboljšane vještine i prošireno znanje korisnika
8. izrađeni letci i promotivni materijali sadrže korisne podatke te informiraju javnost o načinima prevencije ovisnosti
9. odziv stručnjaka na Okrugli stol o projektu „Najbolji ja“ gdje će biti prezentirani rezultati provedenog projekta i dogovorene smjernice za daljnje preventivne aktivnosti
10. podijeljeni svi tiskani letci i promotivni materijali sudionicima i građanima putem kojih je informirano minimalno 600 građana o projektu, štetnim učincima ovisničkog ponašanja te prevencijskom programu u pet slavonskih županija kroz distribuirane letke
11. zadovoljstvo sudionika radionica s načinom izvođenja aktivnosti i uvođenja novog sadržaja prikazano u evaluacijskim

upitnicima pojedine aktivnosti

21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokanoj razini

Promoviran: da

Sadržaj i tijek kampanje: Djelatnici Centra za nestalu i zlostavljano djecu i partnerskih organizacija tijekom trajanja projekta provoditi će medijsku kampanju koja će naglasak staviti na zdrave načine života kao i na promociju mentorskih programa te njihovog posrednog utjecaja na prevenciju ovisnosti kod djece i mladih. Javnost će se informirati putem web stranice projekta, lokalnih medijskih postaja, web stranica partnera projekta, udruga-suradnika na projektu te promotivnih materijala.

22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provođenja (HRK)

179.930,00 kn

23. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK): 30000

Gradsko financiranje (HRK):

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK): 149.930,00

Drugi izvori (HRK):